

2016. szeptember 13., kedd

P8_TA(2016)0333

Útban az energiapiac újratervezése felé**Az Európai Parlament 2016. szeptember 13-i állásfoglalása az „Útban az energiapiac újratervezése felé” témáról (2015/2322(INI))**

(2018/C 204/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 114. és 194. cikkére,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye részes feleinek 21. konferenciáján (COP 21), 2015. decemberében kötött párizsi megállapodásra,
- tekintettel a „2050-ig szóló energiaügyi ütemterv” című, 2011. december 15-i bizottsági közleményre (COM(2011)0885),
- tekintettel a Bizottság 2013. november 5-i, „A villamos energia belső piacának megteremtése és az állami beavatkozások optimális hozzájárulása” című közleményére (C(2013)7243) és a „Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions” (A termelési kapacitások megfeleltetése a villamos energia belső piacán – útmutató az állami beavatkozásokhoz) című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2013)0438),
- tekintettel a Bizottság „Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról” című, 2014. április 9-i közleményére ⁽¹⁾,
- tekintettel „A Bizottság 2015. évi munkaprogramja – Új kezdet” című, 2014. december 16-i bizottsági közleményre (COM(2014)0910),
- tekintettel a Bizottság „Új irányvonal az energiafogyasztók számára” című, 2015. július 15-i közleményére (COM(2015)0339),
- tekintettel a Bizottság „Az energiaunióra vonatkozó csomag – A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiája” című, 2015. február 25-i közleményére (COM(2015)0080),
- tekintettel a Bizottság „Az energiahálózatok összekapcsolására vonatkozó 10 %-os célkitűzés elérése – Az európai villamosenergia-hálózat felkészítése a 2020. évre” című, 2015. február 25-i közleményére (COM(2015)0082),
- tekintettel a Bizottság „Nyilvános konzultáció az energiapiac újratervezéséről” című, 2015. július 15-i közleményére (COM(2015)0340),
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretről szóló, 2014. október 23–24-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az energiaunióról szóló, 2015. március 19-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az energiaunió irányítási rendszeréről szóló, 2015. november 26-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL C 200., 2014.6.28., 1. o.⁽²⁾ HL L 211., 2009.8.14., 1. o.

2016. szeptember 13., kedd

- tekintettel a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2013. április 17-i 347/2013/EU európai parlamenti és tanács rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Parlament és a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK tanácsi irányelvre, valamint a félrevezető reklámról szóló 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról („a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv”) ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Unión belüli energiaipari infrastruktúrát érintő beruházási projekteknek a Bizottság részére való bejelentéséről, a 617/2010/EU, Euratom tanácsi rendelet felváltásáról és a 736/96/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 256/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a villamosenergia-ellátás biztonságát és az infrastrukturális beruházások védelmét célzó intézkedésekről szóló, 2006. január 18-i 2005/89/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a harmadik energiaügyi csomagra,
- tekintettel „Az Energiafogyasztók Jogainak Európai Chartája felé” című közleményről szóló, 2008. június 19-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A 2050-ig szóló energiaügyi ütemtervről: egy energiagazdag jövő” című, 2013. március 14-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az intelligens energiahálózatok fejlesztésének helyi és regionális következményeiről szóló, 2014. február 4-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a Párizsban megkötendő új nemzetközi éghajlat-változási megállapodásról szóló, 2015. október 14-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾;
- tekintettel a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ HL L 211., 2009.8.14., 15. o.

⁽²⁾ HL L 115., 2013.4.25., 39. o.

⁽³⁾ HL L 149., 2005.6.11., 22. o.

⁽⁴⁾ HL L 84., 2014.3.20., 61. o.

⁽⁵⁾ HL L 33., 2006.2.4., 22. o.

⁽⁶⁾ HL L 304., 2011.11.22., 64. o.

⁽⁷⁾ HL C 286. E, 2009.11.27., 24. o.

⁽⁸⁾ HL C 36., 2016.1.29., 62. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0065.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0359.

⁽¹¹⁾ HL L 140., 2009.6.5., 16. o.

2016. szeptember 13., kedd

- tekintettel a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a belső energiapiac működőképessé tételéről szóló, 2013. szeptember 10-i állásfoglalására ⁽²⁾;
 - tekintettel „Az európai energiaunió felé” című dokumentumról szóló, 2015. december 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel „Az energiahálózatok összekapcsolására vonatkozó 10 %-os célkitűzés elérése – Az európai villamosenergia-hálózat felkészítése a 2020. évre” című, 2015. december 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A8-0214/2016),
- A. mivel a villamosenergia-piaccal kapcsolatos bizottsági terveknek a piac tényleges átalakulásához kell vezetniük, hozzá kell járulniuk a hatékonysághoz, az ellátás biztonságához, a megújuló energiaforrások és a rendszerösszekötők fejlesztéséhez, valamint biztosítaniuk kell az európai belső energiapiac teljes körű megvalósítását;
- B. mivel az energiapiacok integrációja – valamennyi piaci szereplő, különösen pedig a termelő-fogyasztók integrációja mellett – hozzá fog járulni a biztonságos, megfizethető, hatékony és fenntartható energiaellátás Szerződésben rögzített célkitűzéséhez;
- C. mivel az éghajlati és energiaügyi célkitűzések eléréséhez a jövő energiarendszerének rugalmasabbnak kell lennie, és így az beruházásokat igényel mind a négy rugalmassági megoldás – rugalmas termelés, hálózatfejlesztés, keresletrugalmasság és tárolás – terén;
- D. mivel az EU-ban a villamos energia összmenyiségének több mint a felét üvegházhatású gázok termelése nélkül állítják elő;
- E. mivel a villamosenergia-piacok integrációjának meg kell felelnie az EUMSZ 194. cikkének, amely értelmében az európai energiapolitikának biztosítania kell az energiapiac megfelelő működését, az energiaellátás biztonságát, elő kell mozdítania az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrások fejlesztését, továbbá az energiahálózatok összekapcsolását; mivel továbbra is nemzeti hatáskörbe tartozik a tagállamok energiaszerkezetének és az energiaforrásaik felhasználási feltételeinek meghatározása;
- F. mivel a többoldalú együttműködés pozitív tapasztalatai (például a regionális biztonsági koordinációs kezdeményezések, amilyen a CORESO, az átvitelrendszer-üzemeltetők biztonsági együttműködése (TSC), az ötoldalú energiaügyi fórum, a Délnyugat-Európa összekapcsolásával foglalkozó magas szintű munkacsoport, a balti energiapiacok összekapcsolási terve (BEMIP), a közös multinacionális skandináv tartalékpiacon és a kiegyenlítő piacok, valamint a közép- és kelet-európai piac összekapcsolása terén) végzett közös munka pozitív tapasztalatai megfelelő példával járnak elől az erősebb regionális piac iránti felelősségvállalás terén; mivel ezek megtervezésekor olyan szabályokat alakítottak ki, amelyek biztosítják a kapacitások kellő időben előre történő kiosztását a kevésbé környezetszennyező üzemek építésébe történő beruházások ösztönzése érdekében;
- G. mivel a jövőben több tagállam is elégtelen energiatermelési kapacításra számít, ami a szükséges biztonsági mechanizmusok hiányában a közeljövőben áramszünetekkel fenyeget;
- H. mivel a nemzeti kapacitáspiacok megnehezítik a villamosenergia-piacok integrációját, és a közös energiapolitikai célok ellen hatnak, és csak végső esetben, minden egyéb lehetőség kimerítését követően alkalmazhatók, beleértve a szomszédos országokkal való fokozottabb összekapcsolást, a keresletoldali válaszhelyettesítő intézkedéseket és a regionális piaci integráció egyéb formáit is;

⁽¹⁾ HL L 211., 2009.8.14., 55. o.

⁽²⁾ HL C 93., 2016.3.9., 8. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0444.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0445.

2016. szeptember 13., kedd

- I. mivel Európa elkötelezett az energetikai átállás sikeres megvalósítása és különösen a megújuló energiaforrások integrálásának előmozdítása mellett, ami a rugalmasság iránt új igényekkel és az energiaellátás biztonságán alapuló piaci rendszerek megvalósításával jár;
- J. mivel az energiabiztonságra vonatkozóan a Szerződésekben megfogalmazott célkitűzés elengedhetetlen az energiaunió megszilárdításához, és ezért meg kell őrizni és/vagy létre kell hozni az ennek megvalósítását célzó megfelelő eszközöket;
- K. mivel a biztonságos, fenntartható és versenyképes energiapiac megvalósításához szükséges intézkedések végrehajtását szolgáló közberuházások maximális hatékonyságának biztosításához elengedhetetlen, hogy az Európai Stratégiai Beruházási Alap pénzeszközeit ötvözzék a többi energetikai finanszírozási forrással, például az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel;
- L. mivel nemzetközi szinten elengedhetetlen a szorosabb együttműködés, és ennek európai szinten katalizálnia kell a szorosabb piaci integrációt;
- M. mivel az energiaadók, az adórendszerből adódó magas költségek, a megkülönböztetés nélküli árszabályozás, a nagyfokú piaci koncentráció, az adminisztrációs terhek, a támogatások, a határokon átnyúló együttműködés és egyes régiókban a rendszerösszekötők hiánya, továbbá a nem eléggé kihasznált keresletoldali szabályozás hátrányosan befolyásolja a villamos energia belső piacának működését, és ezáltal késlelteti a megújuló energiaforrások teljes piaci integrációját;
- N. mivel minden piaci szereplőnek hozzá kell járulnia a rendszer kiegyenlítéséhez a villamosenergia-ellátás maximális biztonságának a társadalom és a gazdaság számára megengedhető költségekkel történő szavatolása érdekében;
- O. mivel az egyes tagállamok közötti összekapcsolódás mértékének célzottan a jelenlegi szűk keresztmetszetekre irányuló, középtávon 15 %-ra való emelése – amennyiben a költség-haszon elemzés ezt alátámasztja – növelheti az ellátás biztonságát és megszüntetheti az energiaszigeteket; hangsúlyozza, hogy a mennyiségi célkitűzésen túl a rendszerösszekötők nyílt hozzáférhetősége és rendelkezésre állása is kulcsfontosságú az európai villamosenergia-piac működése fennmaradó akadályainak megszüntetésében;
- P. mivel az ingadozó teljesítményű megújuló energiaforrásoknak az energiaszerkezetben való, egyre növekvő jelenléte a rugalmas és fenntartható energiaforrások, illetve a rugalmas technológiák, úgymint a tárolás és a keresletoldali válaszingázások formájában megvalósuló stabil biztonsági hátteret tesz szükségessé;
- Q. mivel az energiatárolás kulcsfontosságú eszköz az energiapiacok rugalmasságának és hatékonyságának növelésében, azonban továbbra sem áll rendelkezésre ennek hatékony kivitelezésére szolgáló szabályozói mechanizmus;
- R. mivel a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) nemrég érdemi ajánlásokat tett az „Új energia a piacok számára” című tanulmányában ⁽¹⁾;
- S. mivel egy megfelelően kialakított és megvalósított európai energiapiac képes lehet arra, hogy jelentős mértékben megnövelje Európa energiabiztonságát és energiafüggetlenségét, különösen azokkal a nagyobb szállítókkal szemben, amelyekről az Unió függő helyzetben van;
- T. mivel a valódi energiapiac létrehozásához sürgősen fel kell számolni az Unióban még létező energiaszigeteket;
1. üdvözlöi a Bizottságnak az energiapiac újratervezéséről szóló, fent említett 2015. július 15-i közleményét, és osztja azt az álláspontot, hogy az újratervezett villamosenergia-piacnak – a hatályos jogszabályok végrehajtása mellett – erősítenie kell az energiakínálat és -kereslet valamennyi dimenziója terén folytatott regionális együttműködést, valamint fejlettebb, decentralizáltabb és rugalmasabb piacokra kell összpontosítania egy olyan megfelelően szabályozott, piaci alapú rendszer biztosítása érdekében, amely képes az EU valamennyi éghajlat-változási és energetikai célkitűzésének 2030-ig történő megvalósítására;

⁽¹⁾ <http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/REPOWERINGMARKETS.pdf>

2016. szeptember 13., kedd

2. úgy ítéli meg, hogy az energiapiac újratervezését az alábbi innovatív elemek tették szükségessé:
 - a megújuló energiaforrások fokozottabb jelenléte piaci alapú ellentételezés mellett;
 - a nemzeti piacok erőteljesebb integrálása az összekapcsolások fejlesztése útján;
 - az intelligens hálózatok fejlesztése és új decentralizált termelési technológiák, amelyeknek köszönhetően a fogyasztók aktívabb fogyasztói és termelői szerepet egyaránt játszhatnak, illetve javulhat a keresleti oldal irányítása;
3. üdvözli azt a tényt, hogy az energiaunióra vonatkozó új stratégia célja, hogy az EU vezető szerephez jusson a megújuló energiaforrások terén, ennek a célnak a megvalósítása pedig Európa villamosenergia-rendszerének alapvető átalakítását igényli;
4. üdvözli azt a tényt, hogy az energiaunióra vonatkozó új stratégia újabb előnyöket nyújt az energiaszolgáltatók számára, az opciók sokkal szélesebb körét kínálja számukra az energiapiacokon való részvételt illetően, és a fogyasztók nagyobb védelmét biztosítja;
5. kéri az európai piacok meglévő szabályozási kereteinek összehangolását a megújuló energiák hányadának növelése és a meglévő, határokon átnyúló szabályozási hiányosságok megszüntetése érdekében; hangsúlyozza, hogy az energiaszolgáltatók fokozódó decentralizálására irányuló új villamosenergia-piacnak piaci elveken kell alapulnia, amelyek ösztönzőleg hatnak a beruházásokra, biztosítják a kkv-k energiapiaci hozzáférését és egy stabil, integrált és intelligens energiaszolgáltató útján lehetővé teszik a fenntartható és hatékony villamosenergia-ellátást; úgy véli, hogy e keretnek elő kell mozdítania és jutalmaznia kell a rugalmas tárolási megoldásokat, a keresletoldali válaszhelyettesítésekkel kapcsolatos technológiákat, a rugalmas termelést, a fokozottabb összekapcsolódásokat, illetve a további piaci integrációt, amelyek elő fogják segíteni a megújuló energiák egyre nagyobb térnyerését és piaci integrációját; megerősíti, hogy az ellátás biztonságához és a széntelenítéshez likvid rövid lejáratú (másnap és napon belüli) piacokra és hosszú távú árimpulzusokra egyaránt szükség van;
6. úgy ítéli meg, hogy a harmadik energiaügyi csomag valamennyi tagállamban történő, teljes körű végrehajtása az európai energiapiaci megvalósulásának egyik legfontosabb lépése; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy gondoskodjon a jelenlegi szabályozási keret végrehajtásáról;
7. kéri, hogy az újratervezett villamosenergia-piacon alkalmazzanak holisztikus, jövőorientált megközelítést, elismerve, hogy az úgynevezett termelő-fogyasztók egyre fontosabbak a megújuló energiaforrásokból történő, decentralizált villamosenergia-termelésben; ezzel összefüggésben kéri a Bizottságot, hogy legyen egy olyan szerepvállalói folyamat irányítója, amelynek segítségével létrejöhet a termelő-fogyasztók fogalmának uniós szintű, gyakorlatias, közös értelmezése; kéri a Bizottságot, hogy a módosított megújulóenergia-irányelvben szerepeltessen egy új fejezetet a termelő-fogyasztókról, a megújuló energiaforrások saját termelése és saját felhasználása főbb akadályainak elhárítása és az ezek terén tett beruházások ösztönzése céljából;
8. úgy véli, hogy az egész Unióra kiterjedő villamosenergia-piac elsősorban úgy valósítható meg, ha stratégiai megközelítést alkalmazva meghatározzák a tervezett integráció szükséges szintjét, helyreállítják a piaci szereplők közötti bizalmat, és különösen ha biztosítják a hatályos jogszabályok megfelelő végrehajtását;
9. kéri a tagállamokat, hogy erőteljesebben törekedjenek egy rugalmas és decentralizált belső villamosenergia-piaci koncepció kialakítására Európában, fokozzák a nemzeti átállási stratégiák közötti összehangolást, és tekintsenek el attól, hogy tartós kapacitáspiacok és mechanizmusok kialakításával az EUMSZ 114. és 194. cikkében kitűzött célokat megvalósítsák;
10. abból indul ki, hogy a villamos energia megerősített európai belső piaca a nagykereskedelemre erősebben ható piaci árimpulzusokon alapulva alakítható ki, az energiaellátás tényleges szűkösségét és feleslegét tükröző árakkal, ideértve az új kapacitások és rugalmassági szolgáltatások számára beruházási impulzusként működő hirtelen árnövekedéseket is; emlékeztet arra, hogy a szűkösséget tükröző árképzésre való átállás a keresletoldali válaszhelyettesítések és a tárolás fokozottabb igénybevételével, továbbá a piaci hatalommal való visszaélés kockázatára irányuló tényleges piacfelügyelettel és

2016. szeptember 13., kedd

ellenőrzésekkel jár, különösen a fogyasztók védelme érdekében; úgy véli, hogy ez az egyik legfontosabb célkitűzés az energiahatékonyságra való törekvés során, és hogy rendszeresen értékelni kell, hogy a ténylegesen szűk kínálatot tükröző árak valóban elegendő beruházást eredményeznek-e a villamosenergia-termelési kapacitások terén;

11. hangsúlyozza, hogy az EU belső villamosenergia-piacára a lényegesen eltérő – többek között a nukleáris biztonságot és védelmet, a környezetvédelmi és az éghajlat-változási követelményeket érintő – jogi és szabályozási rendszereket alkalmazó harmadik országokból érkező behozatal is kihat; kéri a Bizottságot, hogy az energiapiac újratervezése során megfelelően vegye ezt figyelembe, hogy egyenlő versenyfeltételeket lehessen biztosítani az uniós és az Unión kívüli országok energiatermelői között, az európai fogyasztókat pedig biztonságos, fenntartható és megfizethető energiával lehessen ellátni;

12. úgy ítéli meg, hogy az energetikai beruházásokhoz stabil és kiszámítható hosszú távú keret szükséges, és hogy az EU feladata az új szabályok eredményei iránti bizalom megerősítése lesz;

13. kéri az összes megvitatott javaslatra vonatkozóan a megfelelő átmeneti időszakok meghatározását részletes költség-haszon elemzésekkel együtt;

14. kiemeli az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) és a villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők európai hálózata (ENTSO-E) által támogatott rendszer megfelelősége regionális szintű közös elemzésének fontosságát, és kéri, hogy a szomszédos piacok átvitelrendszer-üzemeltetői (TSO-k) erre vonatkozóan dolgozzanak ki egy, a Bizottság által jóváhagyott közös rendszert; felhívja a figyelmet a megerősített regionális együttműködésben rejlő hatalmas lehetőségekre;

15. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az európai átviteli infrastruktúrák és villamosenergia-piacok hatékony fejlesztéséhez összehangolt hosszú távú tervezés szükséges; kiemeli e tekintetben a regionális együttműködés javításának szükségességét, és rámutat a meglévő regionális piaci megközelítések, például a Nord Pool sikerére;

16. megerősíti a tagállamok arra irányuló jogát, hogy nemzeti energiaszerkezetükben meghatározzák a saját energiaforrásaik használatára vonatkozó feltételeket a Szerződés rendelkezései alapján, amelyek előírják, hogy az európai energiapolitikának biztosítania kell az energiapiac működését, az energiaellátás biztonságát, elő kell mozdítania az energiahatékonyságot, az energiamegtakarítást és a megújuló energiaforrások fejlesztését, továbbá az energiahálózatok összekapcsolását; hangsúlyozza, hogy a regionális együttműködés révén költségmegtakarítások és más előnyök keletkezhetnek az európai energiarendszerben, és ezt az együttműködést szabványos, átlátható regionális rendszermódszertanra kell alapozni hosszú távú megfelelőségi szükségleteinek értékelése, valamint annak meghatározása céljából, hogy miként lépjenek fel villamosenergia-válság esetén, különösen ha egy ilyen válság határokon átnyúló hatásokkal bír; kéri ezért a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a keret ebből a célból történő módosítására; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy ez a jogalkotási javaslatában is tükröződjön;

17. emlékezteti az atomenergiát használó tagállamokat, hogy azt az uniós biztonsági normákkal, a belső energiapiaci szabályozással és az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban tegyék;

18. megjegyzi, hogy a villamos energia belső piacának a megújuló energiaforrások növekvő aránya melletti kielégítéséhez elengedhetetlenek az energiahatékonysági megtakarítások, a keresletoldali válaszintézkedések, az energiatárolási kapacitások és a hálózatok különösen intelligens energiahálózatok révén történő bővítése, az összekapcsolások, továbbá a nemzeti hálózatok hatékony alkalmazása és ezek további bővítése és fejlesztése, valamint emlékeztet az energiahatékonyság elsődlegességének elvére, ami azt jelenti, hogy először a keresleti oldal beruházását kell figyelembe venni a hálózati és a kínálati beruházáshoz képest; sajnálatosnak tartja, hogy egyes tagállamokon belül és tagállamok között még mindig nagy hiányosságokat mutatnak az összekapcsolások, ami hálózati túlterheltséghez vezet, és hátrányosan befolyásolja a működési biztonságot és a határokon átnyúló energiakereskedelmet; sajnálja az átviteli kapacitások annak érdekében történő korlátozásának gyakorlatát, hogy kiegyensúlyozzák a nemzeti termelést, illetve hogy kezelni tudják a belföldi szűk keresztmetszeteket; kéri, hogy a villamosenergia-hálózatok kialakítására vonatkozó célokat –a tényleges piaci

2016. szeptember 13., kedd

forgalom tükrében és a vonatkozó költség-haszon elemzések alapján – regionálisan differenciálják, és vegyék figyelembe az ENTSO-E hálózatokra vonatkozó tízéves tervét, feltéve hogy az EU tekintetében megállapított minimumcélkitűzések teljesülnek; e célból ugyancsak nagyon fontosnak tartja a koordinálatlan párhuzamos áramlások ellensúlyozását, különösen a kelet- és közép-európai régióban; hangsúlyozza, hogy kiépítését követően a határon átnyúló kapacitás rendelkezésre állása ugyanolyan fontos, mivel a tagállamok kapacitáskorlátozásai egyre növekednek;

19. rámutat arra, hogy új megközelítéseket kell kidolgozni a szűk keresztmetszetek leküzdésére és egy olyan intelligens elosztó hálózat megvalósítására, amely lehetővé teszi a decentralizált termelők, a termelő-fogyasztók és a fogyasztók gördülékeny integrálását és szolgáltatásnyújtását;

20. ismételten támogatja az EU regionális interoperabilitási célkitűzéseit; elismeri ugyanakkor, hogy a meglévő infrastruktúra szuboptimális használata az említett célkitűzések életképességét veszélyezteti; hangsúlyozza, hogy a meglévő infrastruktúra optimális használata elengedhetetlen az európai energiapiac számára, ezért kéri a Bizottságot, hogy a soron következő jogalkotási javaslatában foglalkozzon ezzel a kérdéssel;

21. kéri a villamos energia belső piacára vonatkozó jogalkotási keret optimalizált végrehajtását és alkalmazását, továbbá kéri a Bizottságot és az ACER-t, hogy foglalkozzon emellett a nagykereskedelmi piacok problémáival is, amennyiben a jelenlegi gyakorlatok nem állnak összhangban a 714/2009/EK rendelettel; kéri az ACER-t, hogy fokozza a meglévő rendszer-összekötői kapacitás korlátozásának szabályozói felügyeletét;

22. rámutat arra, hogy a hálózatok célzott és ambiciózus bővítése és a hálózati túlterheltség megszüntetése fontos előfeltétele a belső energiapiac megvalósításának és ezáltal a verseny fokozásának; úgy véli, hogy az árzónák konfigurációját valamennyi releváns érdekelt fél bevonásával, valamint az ACER hatásköreinek és az ENTSO-E ajánlattételi övezeti felülvizsgálatának figyelembevételével kell meghatározni; hangsúlyozza, hogy a kínálati zónák felosztása végső esetben ésszerű és piacgazdasági kiindulási alap lehet ahhoz, hogy tükrözze bizonyos régiók szűkös villamosenergia-ellátását; úgy véli, hogy a szorosan integrált villamosenergia-hálózatok esetében az árzónákat az összes érintett szomszédos országnak közösen kell felosztania, így megakadályozható a hálózatok nem hatékony használata, valamint a nemzetközi kapacitások belső piaccal nem összeegyeztethető csökkenése;

23. tudomásul veszi, hogy az energia alacsony nagykereskedelmi ára és ennek a beruházásokra gyakorolt hatása, továbbá a termelési kapacitásnak a keresleti oldal igényeihez szükséges rugalmassághoz való igazítását célzó mechanizmus kialakításának szükségessége miatt európai megközelítés hiányában és fogyasztói piaci sajátos elemei miatt több tagállamnak is kapacitásmechanizmusokat kellett kialakítania;

24. szkeptikus a tisztán nemzeti és nem piaci alapú kapacitásmechanizmusokkal és piacokkal szemben, mivel ezek összeegyeztethetetlenek a belső energiapiac elveivel, továbbá a piac torzulásához, az érett technológiák közvetett támogatásához és a végfelhasználók számára magas költségekhez vezetnek; hangsúlyozza, hogy az EU-ban a kapacitásmechanizmusokat a határokon átnyúló együttműködés szemszögéből kell kialakítani, az azok szükségességére vonatkozó alapos vizsgálatok elvégzését követően, illetve a versenyre és az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok tiszteletben tartása mellett; véleménye szerint a nemzeti energiatermelés uniós energiarendszerbe való jobb bekapcsolása és az összekapcsolások megerősítése csökkenthetné a kapacitásmechanizmusok szükségességét és azok költségeit;

25. szorgalmazza, hogy a határokon átnyúló kapacitásmechanizmusok csak akkor kaphassanak engedélyt, ha többek között az alábbi feltételek teljesülnek:

a) szükségességüket a termelési és ellátási helyzetre vonatkozó részletes regionális megfeleléségi értékelés támasztja alá, amely kiterjed az összeköttetésekre, a tárolásra, a keresletoldali válaszingtezkedésekre és az energiaelőállításához szükséges, határokon átnyúló erőforrásokra, és amely a folyamatos ellátást egyértelműen fenyegető veszélyek azonosítására szolgáló, homogén, szabványosított és átlátható módszeren alapul;

b) nem létezik ennél kevesebb költségekkel járó és a piacba kevésbé beavatkozó alternatív intézkedés, amelyen például a határokon keresztüli kereskedelmet nem korlátozó, teljes regionális piaci integráció, a célzott hálózati/stratégiai tartalékokkal ötvözve;

2016. szeptember 13., kedd

- c) azokat úgy alakították ki, hogy a határokon átnyúló kereszttámogatások, vagy az iparral és más ügyfelekkel szembeni egyenlőtlen bánásmód elkerülése érdekében ne jelentsenek hátrányos megkülönböztetést a villamos energia tárolásával kapcsolatos technológiák részvételére, az aggregált keresletoldali válaszingtezkedésekre, a stabil megújuló energiaforrásokra és a más tagállamokban működő vállalkozások részvételére nézve, valamint kizárólag a biztonságos ellátáshoz feltétlenül szükséges kapacitást ellentételezzék;
- d) azokat úgy alakították ki, hogy tartalmazzanak olyan szabályokat, amelyek biztosítják a kapacitások kellő időben előre történő kiosztását a kevésbé környezetszennyező üzemek építésébe történő megfelelő beruházások ösztönzése érdekében;
- e) a leginkább környezetszennyező technológiák mellőzése érdekében a fenntarthatósággal és a levegőminőséggel kapcsolatos szabályokat léptették életbe (ezzel kapcsolatban fontolóra lehet venni kibocsátási előírásokat is);

26. hangsúlyozza, hogy az az energiapiac újratervezése mellett a megújuló energiaforrásokról szóló irányelv és az energiahatékonysági irányelv küszöbön álló felülvizsgálata jelentik a kulcsot az energiatárolásban rejlő lehetőségek feltárásához;

27. úgy véli, hogy az új és a meglévő villamosenergia-tárolási megoldások fejlesztése elengedhetetlen eleme az energetikai átállásnak, és az újratervezett energiapiac szabályai segíthetnek a különféle érintett technológiákat támogató keret megvalósításában;

28. úgy ítéli meg, hogy az energiatárolás számos előnnyel jár, nem utolsósorban a keresletoldali válaszingtezkedések lehetővé tétele és a hálózat kiegyensúlyozásához való hozzájárulása miatt, illetve a megújuló forrásokból termelt felesleges energia tárolási eszközöként; kéri a hatályos szabályozási keret annak érdekében történő módosítását, hogy támogatni lehessen az energiatárolási rendszerek és más rugalmassági lehetőségek alkalmazását, hogy az ingadozó teljesítményű megújuló energiaforrások nagyobb arányban és alacsonyabb határköltséggel kerülhessenek be – akár központosítva, akár elosztva – az energiarendszerbe; hangsúlyozza, hogy külön eszközcsoportot kell megállapítani a villamosenergia- vagy az energiatárolási rendszerek számára a hatályos szabályozási keretben, mivel az energiatárolási rendszerek kétféle – termelési és keresleti – kategóriába tartoznak;

29. kéri ezért, hogy az újratervezett piac az energiatárolásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatokban foglalkozzon a technikai akadályokkal és a megkülönböztető gyakorlatokkal, továbbá hogy méltányosan állapítsák meg a díjakat és az adókat, mentesítve ezzel a termelt, illetve az elfogyasztott energia kettős költsége alól, és olyan piacot biztosítva, amely jutalmazza a gyorsan reagáló rugalmas energiaforrásokat; úgy véli, hogy ha és amennyiben a tárolási lehetőségek száma megnő, és ezek megfizethetőek lesznek, a kapacitáspiacok hamar okafogottá válnak;

30. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az energiatároló rendszerek bevezetését, valamint hogy az energiapiac technológiásemleges kialakítása révén egyenlő versenyfeltételeket kell teremteni, hogy az energiatárolás versenyezni tudjon az egyéb rugalmas megoldásokkal;

31. ezért az energiapiac technológiailag semleges kialakítását szorgalmazza, ami a megújuló energiaforrásokból előállított kapacitás kiegészítéseképpen különféle megújuló energiaforrásokon alapuló energiatárolási megoldásokat tesz lehetővé, mint a lítium-ion akkumulátorok, a hőszivattyúk vagy a hidrogén üzemanyagcellák; világosan meghatározott mechanizmusok létrehozását szorgalmazza továbbá annak érdekében, hogy hasznot lehessen húzni a túlermelésből és a megszorításból;

32. felszólítja a Bizottságot, hogy egyértelműen határozza meg a tárolásnak a villamosenergia-termelési lánc különböző szakaszain belül elfoglalt helyét, valamint tegye lehetővé az átvitelrendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők számára, hogy hálózati kiegyenlítést célzó energiatárolási szolgáltatásokba és egyéb kiegészítő szolgáltatásokba ruházzanak be, ilyen szolgáltatásokat vegyenek igénybe, illetve ilyen lehetőségeket aknázzanak ki;

33. tudomásul veszi az energetikai és kiegészítő szolgáltatások egyre szélesedő körét, amelyek a jövőben az energiatároláshoz kapcsolódhatnak; következésképpen szorgalmazza a villamosenergia-tárolás fogalmának meghatározását, amely lefedi annak kettős természetét (villamosenergia-betáplálás és villamosenergia-felszabadítás), továbbá kéri a villamosenergia-tárolás útjában álló szabályozási akadályok felszámolását;

2016. szeptember 13., kedd

34. a meglévő szabályozási keret felülvizsgálatát szorgalmazza az energiatároló-rendszerek és más rugalmas megoldások alkalmazásának előmozdítása érdekében, azzal a céllal, hogy az energiarendszerbe – központosított vagy decentralizált módon – alacsonyabb marginális költségek mellett nagyobb részarányban tároljanak be a szakaszos üzemű, megújuló energiaforrásokból;
35. kéri, hogy a meglévő szabályozási keretbe foglalják bele a „villamosenergia-rendszeren belüli energiatárolás” fogalmát;
36. a meglévő szabályozási keretrendszeren belül a termelés, a hálózatüzemeltetés és a fogyasztás mellett a villamosenergia-tároló rendszerek külön kategóriájának létrehozását szorgalmazza;
37. hangsúlyozza, hogy a gázvezetékek összekapcsolása és a nemzeti vészhelyzeti intézkedések összehangolása jelentik azokat a módozatokat, amelyek révén a tagállamok súlyos gázellátási zavar esetén együttműködhetnek;
38. megjegyzi, hogy a határokon átnyúló versenynek köszönhetően előnyökhöz juttathatók a fogyasztók azzal, hogy több energiaszolgáltató jelenik meg egy olyan piacon, amely decentralizált és új, innovatív energiaszolgáltató társaságok megjelenését fogja eredményezni;
39. az összes energiafogyasztót és -termelőt megillető tisztességes költség- és haszonmegosztásra tekintettel kéri a hagyományos energiapiacoknak („energy-only markets”) a meglévő jogszabályok következetes átültetésén alapuló továbbfejlesztését, az átviteli infrastruktúra célzott korszerűsítését, a fokozottabb regionális szintű együttműködést, jobb összeköttetéseket, energiahatékonyságot, keresletoldali választékosítási rendszerek és tárolási megoldások biztosítását, amelyek megfelelő hosszú távú előrejelzéseket tudnak nyújtani a villamosenergia-rendszer biztonságos működésének fenntartásához és a megújuló energiaforrások fejlesztéséhez, amellyel, hogy figyelembe veszik a nemzeti energia-rendszerektől elszigetelt régiók villamosenergia-piacainak sajátosságait is, és az ellátás biztonságának fokozása érdekében előmozdítják az energia diverzifikálását és nagyobb versenyre ösztönözik;
40. hangsúlyozza, hogy az energiahatékonyság az energiaunióra vonatkozó stratégia központi elve, mivel hatékony módja annak, hogy csökkentsék a kibocsátásokat, hogy megtakarításokat érjenek el a fogyasztók számára és hogy csökkentsék az EU-nak a fosszilis tüzelőanyag-importtól való függőségét;
41. elismeri, hogy jelenleg a legfőbb kérdés a rugalmas energiafelhasználás és a kapacitás, amelyeket – mint kiegészítő elemeket – kellően meg kell vizsgálni a piac időálló kialakítása során;
42. hangsúlyozza, hogy az európai villamosenergia-piacnak piacvezéreltnek kell lennie; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a dinamikus árképzés jelző és irányító funkcióval rendelkezik, és kétségtelenül fontos szerepet játszik a hatékonyság és a jól működő villamosenergia-piac biztosítása terén;
43. rámutat, hogy az időben változó villamosenergia-árak növelhetik a keresletoldali rugalmasságot, ami segíthet a kereslet és a kínálat közötti egyensúly megteremtésében és a megújuló energiaforrásokon alapuló változó energiatermelési minták kiegyenlítésében; e tekintetben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a villamosenergia-árak a tényleges villamosenergia-költségeket tükrözzék;
44. megállapítja, hogy a jövőbeni árcsúcsokkal kapcsolatos várakozás vonzó lehet az előállítók és a befektetők számára olyan rugalmas megoldásokba való befektetés szempontjából, amilyen az energiatárolás, az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos előállítási kapacitás keresletoldali kezelése, a nagyhatékonyágú, modern gázüzemű erőművek és a szivattyús tároló vízerőművek; kéri, hogy a nagyobb árcsúcsok esetében is tartózkodjanak a nagykereskedelmi piaci mechanizmusokba való beavatkozásoktól; szorgalmazza, hogy a termelési költségek alatti szabályozott végfelhasználói árak bármilyen tervezett megszüntetése esetében vegyék figyelembe az energiaszegénység veszélyének kitett, kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók szükségleteit;
45. hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen a megújuló energiaforrások teljes körű villamosenergia-piaci integrációja; erőfeszítésekre szólít fel azok kiegyenlítő szolgáltatásokba való bevonásának ösztönzésére és maximalizálására, továbbá véleménye szerint az ajánlati határidők lerövidítése, a kereskedési intervallumok kiegyenlítőenergia-elszámolási időszakokkal való összehangolása, valamint a különböző tagállamokban működő energiatermelők esetében az összevont ajánlatok benyújtásának lehetővé tétele jelentősen hozzájárulna e cél eléréséhez;

2016. szeptember 13., kedd

46. szorgalmazza a belső piac, valamint a kiegyenlítő és tárolási szolgáltatások integrációjának befejezését, minden piaci időkereten belül előmozdítva a likviditást és a határokon átnyúló kereskedést; kéri, hogy gyorsítsák fel a célmodell napon belüli és kiegyenlítő piacokat érintő ambiciózus céljainak megvalósítására irányuló erőfeszítéseket, és ennek érdekében először hangolják össze az ajánlati határidőket és a kiegyenlítő energiához kapcsolódó termékeket;

47. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatokat olyan eszközök biztosítására vonatkozóan, amelyekkel 20–30 évre csökkenteni lehetne a hozamkockázatokat annak érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó energiatermelést célzó beruházásokat ténylegesen a piac vezérelje; ide tartoznak például az olyan közös beruházások, amelyekhez a nagyfogyasztók és a villamosenergia-termelők közötti, szerződésen alapuló kockázatmegosztás társul, vagy az átlagköltség-alapú árképzésen alapuló hosszú távú szerződések piaca;

48. kéri, hogy a villamosenergia-ellátással és a rendszerfenntartással kapcsolatos szolgáltatási szerződések odaítélése piacgazdasági alapokon nyugodjon; az ilyen – akár nemzeti szintű, akár határokon átnyúló – közbeszerzési eljárásoknak – technológiasemlegesnek kell lenniük, valamint az energiatároló létesítmények számára is lehetővé kell tenni az azokban való részvételt;

49. támogatja a megújuló energiaforrások uniós energiapiacra való egyre nagyobb részesedését; hangsúlyozza a megújuló energiákba való hosszú távú beruházások stabil és költséghatékony támogatási keretének fontosságát, amely rövid távon képes reagálni és kiigazítható, továbbá az egyes országok igényeihez és körülményeihez szabott, lehetővé téve az érett megújulóenergia-technológiák támogatásának fokozatos megszüntetését; üdvözlí, hogy a költségek szempontjából számos megújulóenergia-technológia gyorsan felveszi a versenyt a termelés hagyományos formáival; megjegyzi, hogy ügyelni kell annak biztosítására, hogy a támogatási rendszereket jól megtervezzék, és a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett energaintenzív ágazatokra gyakorolt hatást a minimálisra korlátozzák;

50. hangsúlyozza a digitális technológiák jelentőségét, mivel árjelzéseket küldenek, ami lehetővé teszi, hogy a keresletoldali választézkedések rugalmassági forrásként szolgáljanak; ezért ambiciózus stratégiát szorgalmaz az energiaágazaton belüli digitalizáció tekintetében, amely az intelligens hálózatok és az intelligens fogyasztásmérők bevezetésétől a mobilalkalmazások, az online platformok és az adatsomópontok bevezetéséig számos dolgot érint;

51. rámutat arra, hogy a tagállamoknak a 2020-ra vonatkozó kereten belül a piaci helyzettől függetlenül az energiafelhasználásra irányuló, a megújuló energiaforrások arányára vonatkozó konkrét, mennyiségi célokat kell megvalósítaniuk, ezért hangsúlyozza a megújuló energiaforrások versenyre és költséghatékonyságra összpontosító politikákkal való támogatásának fontosságát, elismerve ugyanakkor, hogy a megújuló energiaforrások tekintetében meglévő számos különféle technológia eltérő érettségi szakaszban van és különböző jellemzőkkel bír, így esetükben nem lehet egységes megközelítést alkalmazni; ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) fontos szerepére, és úgy véli, hogy a beruházások támogatása a betáplálási előjognál és a rögzített árnál összeegyeztethetőbb a paccal;

52. kitart amellett, hogy a megújuló energiaforrások egyre fejlettebb technológiai szintje és átfogó terjedése mellett a támogatási rendszereket piaci alapon – például betáplálási felárak révén – kell irányítani annak érdekében, hogy az energiafelhasználók költségei ésszerű kereteken belül maradjanak;

53. óva int az ellátásra irányuló és az éghajlat-politikai célkitűzések összemosásától; az ETS következetes erősítését és a piaci szerkezet átalakítását tekintve nagyobb rugalmasságot kér annak érdekében, hogy a jövőben a szén-dioxid és a tüzelőanyagok ára a megújuló energiaforrások kiépítését fokozottabban támogathassa;

54. emlékeztet arra, hogy az állami támogatásokról szóló 2014. évi iránymutatások értelmében 2016-tól a megújuló energia termelőit kiegyenlítési felelősség terheli, ami a termelőkre nézve olyan kötelezettséget jelent, hogy a korábbi szállítási kötelezettségvállalásokhoz képest rövid távon jelentkező eltéréseket ki kell egyenlíteniük; hangsúlyozza, hogy az üzemeltető által bejelentett ütemtervtől való eltérés esetén megfelelő értékben kiegyenlítő energiaárat kell kivetni; emlékeztet a megújulóenergia-irányelv hatályban lévő rendelkezéseire, amelyek elsőbbségi hozzáférést és szállítást biztosítanak a megújuló energia esetében; javasolja, hogy értékeljék és vizsgálják felül e rendelkezéseket a villamosenergia-piaci átalakítás megvalósulását követően, amely kiegyenlített versenyfeltételeket biztosít és jobban figyelembe veszi a megújulóenergia-termelés sajátosságait;

2016. szeptember 13., kedd

55. kéri, hogy a szubszidiaritás elvére tekintettel a tagállamok – a regionális szinttől kezdve – összehangoltan járjanak el a megújuló energiaforrások további kiépítésével összefüggésben az energiapiacok gazdaságosságának növelése érdekében, az összeurópai célok megvalósítása és a hálózatok stabilitásának erősítése céljából; úgy véli, hogy a tagállamok nem hozhatnak egyoldalúan – regionális vagy uniós szinten folytatott szélesebb körű eszmecsere és együttműködés nélkül – olyan döntést, amely a szomszédos országokra nézve jelentős hatással jár; emlékeztet arra, hogy a megújuló energiaforrások többnyire erőteljesen kötődnek az adott helyhez; felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy egyre inkább konvergáló európai keretrendszert a megújuló energiaforrások támogatására vonatkozóan;

56. ajánlja, hogy a tagállamok mérlegeljék egy olyan szabályozási keretrendszer bevezetését, amely a végfelhasználókat arra ösztönzi, hogy a saját termelés és a helyi energiatermelés felé forduljanak;

57. meggyőződése, hogy a megújuló energiaforrások mellett minden biztonságos és fenntartható energiahordozó meg tudja tartani helyét a villamosenergia-termelésben, ami a legutóbbi COP21 konferencián elfogadott globális megállapodással összhangban a fokozatos szén-dioxid-mentesítés célját szolgálja;

58. kiemeli az uniós szintű koordináció fontosságát a vízenergia-források felhasználására és az ágazat verseny előtti megnyitására vonatkozó koncessziós rendszerek meghatározása terén a piacok torzulásának megakadályozása és az erőforrások hatékony felhasználásának elősegítése érdekében;

59. megjegyzi, hogy a villamosenergia-piac átrendeződése megfelel majd a fogyasztók elvárásainak, mivel új technológiák használatának köszönhetően valós előnyöket fog nyújtani különösen az alacsony szén-dioxid-kibocsátású megújuló energiaforrások tekintetében, és meghatározza a tagállamok egymásrataltságát az energiabiztonság tekintetében;

60. hangsúlyozza, hogy a megfelelő tárolási lehetőségeket biztosító, teljesen összekapcsolt villamosenergia-hálózati rendszer hiányában a hagyományos alapterhelési energiatermelés továbbra is elengedhetetlen az ellátás biztonságának fenntartásához;

61. kiemeli, hogy az elosztórendszer-üzemeltetők energiaunióval szemben viselt helyi és regionális felelősségét nagyobb mértékben figyelembe kell venni, mivel az energiaágazat egyre inkább decentralizálttá válik, a megújuló energiaforrások 90 %-át már bekapcsolták az elosztórendszerekbe, valamint az elosztórendszer-üzemeltetők helyileg beágyazottak; emlékeztet arra, hogy minden tagállam számára fontos, hogy végrehajtsa a harmadik energiacsomagban foglalt, az átviteli és elosztórendszerek szétválasztásával kapcsolatos követelményeket, különösen az elosztórendszer-üzemeltetőknek az adathozzáférés és adatkezelés terén megnövekedett szerepe fényében; kiemeli, hogy a szállítási rendszer-üzemeltetők (TSO-k) és az elosztórendszer-üzemeltetők (DSO-k) közötti interfésznek nagyobb figyelmet kell szentelni: véleménye szerint a megfelelő üzleti modellek megvalósítása, az erre a célra létrehozott infrastruktúrák és az összehangolt támogatások minden tagállamban és a határokon átnyúlóan is előmozdíthatják a keresletoldali válaszhintézkedések hatékony elindítását;

62. felhívja a tagállamokat, hogy hozzák létre a helyi közösségek villamosenergia-átalakításban való részvételének ösztönzéséhez szükséges jogi és közigazgatási mechanizmusokat, bevonva őket a kis léptékű megújulóenergia-termelő létesítményekre irányuló projektekre;

63. hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrások a legtöbb esetben az elosztórendszerek szintjén, a fogyasztói szinthez közel vannak betárolva, és kéri ezért, hogy befolyásosabb szerepet kapjanak a DSO-k, továbbá azokat fokozottabban vonják be az európai szabályozási keret kialakításába és az illetékes testületek munkájába annak érdekében, hogy a különféle közös érdekű kérdésekről – így a keresletoldali válaszhintézkedésekről, a rugalmasságról és tárolásról, a DSO-k és TSO-k közötti szorosabb európai szintű együttműködésről – iránymutatásokat dolgozzanak ki;

64. kéri, hogy ösztönözzék az olyan intelligens hálózati technológiákba és elosztórendszerekbe irányuló befektetéseket, amelyek jobban alkalmasak a növekvő mennyiségű megújuló energia felvételére és a digitalizációra való felkészülésre; véleménye szerint a DSO-knak nagyobb szerepet kell kapniuk az adatszerzésben és az adatszolgáltatásban, továbbá az adatvédelmet minden körülmények között biztosítani kell, figyelembe véve az egyes országokban az intelligens fogyasztásmérők teljes körű bevezetésével kapcsolatban szerzett tapasztalatokat;

65. hangsúlyozza, hogy a fenntartható villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából elengedhetetlenül szükséges, de még hiányzó villamosenergia-infrastruktúra kiépítésével kapcsolatban fontos regionális megközelítést követni a (villamosenergia-) hálózatokon belüli fennakadások kiküszöbölése és a belső energiapiac kiteljesítése céljából;

2016. szeptember 13., kedd

66. a DSO-kat semleges piaci közvetítőknak tekinti, akiknél az adatok összefutnak, és akik ezt követően – a felhasználó hozzájárulásával – azokat megkülönböztetéstől mentesen a jogosult harmadik fél rendelkezésére bocsátják, biztosítva ezzel, hogy a felhasználók saját adataik kezelői maradnak; úgy véli, hogy a DSO-k előmozdítják a piac fejlődését, aktív rendszergazdaként, a technológiai fejlődés előmozdítóiként, adatkezelőként és innovatív szereplőként egyre fontosabb szerepet játszanak, úgy véli, hogy világos szabályokra van szükség ahhoz, hogy a DSO-k semleges piacműködtetőkként léphessenek fel; rámutat, hogy a DSO-k más piaci szereplők mellett a helyi hatóságokat is támogathatják, ellátva őket adatokkal annak érdekében, hogy területükön lehetővé tegyék az energiarendszer átalakítását;

67. hangsúlyozza, hogy minden döntési szinten fel kell gyorsítani az energetikai infrastrukturális projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárásokat;

68. úgy ítéli meg, hogy a régiókon belüli és a régiók közötti együttműködésnek az ACER koordinációja és az ENSTO-E közreműködése melletti fokozása hasznos, különösen a határokon átnyúló hatások értékelése tekintetében, anélkül, hogy a tagállamok eközben feladnák az ellátás biztonságára irányuló felelősségüket; hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló együttműködés és a rendszerösszekötők kulcsfontosságúak az energiaellátás biztonságának megvalósításában;

69. üdvözlí az ACER munkáját, és kéri, hogy az ügynökség az aktuális és jövőbeli feladatok és kötelezettségek teljesítéséhez elegendő anyagi és személyi forrással legyen ellátva, valamint egy belátható középtávú időtartamon belül stratégiaiailag meg tudja tervezni tevékenységét;

70. tudomásul veszi az európai energiapiac hatékony, pártatlan és folyamatos felügyeletének jelentőségét, amely kulcsfontosságú eszközt jelent egy olyan valódi belső energiapiac biztosításához, amelyet a szabad verseny, a megfelelő árjelzések és az ellátás biztonsága jellemeznek; hangsúlyozza az ACER ezzel kapcsolatos jelentőségét, és kíváncsian várja, hogy a Bizottság milyen álláspontot alakít ki az ACER határokon átnyúló kérdésekkel kapcsolatos új és megerősített hatásköreiről;

71. felszólítja az ACER-t, hogy támogassa és hangolja össze a rendszer biztonsága és megfelelősége terén a fokozott regionális együttműködésre irányuló erőfeszítéseket; úgy ítéli meg, hogy az ellátás biztonságával kapcsolatos hatáskörök nemzetek feletti szervezetekre való átruházására csak akkor kerülhet sor, ha az az egész villamosenergia-rendszerre nézve egyértelműen előnyös lehet, illetve megfelelően elszámoltatható;

72. kéri, hogy a határokon átnyúló és régiók közötti kérdések összehangolása terén ruházzanak döntéshozatali hatáskört az ACER-re, különösen a regionális biztonságpolitikai együttműködési kezdeményezések keretében, azzal a céllal, hogy optimalizálja az energiaforrásokkal való gazdálkodást, ahhoz, hogy az ilyen együttműködés figyelembe vegye a nemzeti sajátosságokat, költségalapú legyen és piaci kritériumokat alkalmazzon, valamint az energiaunió megteremtése érdekében megfelelő eszközöket dolgozzon ki ahhoz, hogy egy újabb mamuthatóság létrehozása nélkül hatékonyan felügyelni tudja az energiapiacot;

73. megjegyzi, hogy az új energiapiac kialakítására vonatkozó bizottsági javaslatok a villamosenergia-ágazatra korlátozódnak; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a földgázpiac szerkezete felülvizsgálatának lehetőségét annak érdekében, hogy kezelni lehessen a gázágazatot érintő kihívásokat (pl. az Unió változó gázkereslete, elavult eszközök és díjszábillási rendszerek, további piaci integráció, valamint az ACER és a földgázpiaci szállításrendszer-üzemeltetők európai hálózatának – ENTSO-G – szerepe);

74. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak.